

KEUSOTE

Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

Lastensuojelun ja perhesosiaalityön tukitoimien palvelukriteerit

24.10.2024

KEUSOTE.FI

Lastensuojelun ja perhesosiaalityön tukitoimien palvelukriteerit

- Tämän ohjeen lähtökohtana on yhdenmukaisten perusteiden luominen ja tulkintaskaalan vakioiminen lastensuojelun ja perhesosiaalityön palveluiden myöntämisessä.
- Tavoitteena on yhteisen ymmärryksen lisääminen vaihtoehtojen kartoittamisesta ja palveluiden vaikuttavuuden arvioimisesta asiakkaiden tullessa yhdenvertaisesti kohdelluiksi.
- Lastensuojelun ja perhesosiaalityön palveluiden kilpailutukset ovat valmistelussa. Uusia puitesopimuksia käytetään rinnakkain lapsen ja perheen arvioituun tuen tarpeeseen perustuen.
- Lastensuojelun avo- ja jälkihuollon palveluiden puitesopimus on voimassa 31.12.2024 asti. Avo- ja jälkihuollon palveluiden kilpailutus avataan syksyllä 2024, uusi puitesopimus tulee voimaan 1.1.2025. Kilpailutettavat tuotteet ovat: tehostettu perhetyö, ammatillinen tukihenkilötyö, avoperhekuntoutus ja tuetut ja valvotut tapaamiset lastensuojelun asiakkaille.
- Sosiaalihuoltolain mukaisessa kilpailutuksessa kilpailutetaan Tukiperhetoiminta: 1A) Tukiperhetoiminta ja 1B) Ammatillinen tukiperhetoiminta, Lapsiperheiden kotipalvelu, Perhetyö ja Tukiloma. Sosiaalihuoltolain mukaisten palveluiden osalta kilpailutus on käynnissä ja avataan kesällä 2024.

Lastensuojelun tukitoimien palvelukriteerit ja palveluiden myöntäminen

- **Palveluiden myöntäminen**

- avohuollon tukitoimet

- kodin ulkopuolinen hoito

- **Palvelukriteerit**

- tehostettu perhetyö

- intensiiviperhetyö

- avoperhekuntoutus

- valvotut ja tuetut tapaamiset lastensuojelun asiakkaille

Lastensuojelun omat palvelut ja ostopalvelut

Kotiin vietävät avohuollon tukitoimet

- Ensisijaisesti käytetään omia palveluja ja harkitaan mahdollisuutta odottaa oman palvelun saamista, ennen kuin ostetaan.
- Keskustele esihenkilön kanssa ostopalvelun tarpeesta, intensiteetistä ja palveluntuottajasta.
- Omassa tehostetussa perhetyössä, intensiiviperhetyössä ja avoperhekuntoutuksessa työskennellään liukuvassa työajassa (klo 7-19), joten tilaukset pyritään kohdentamaan ko.ajalle.
- Lapsen tilanteen turvaaminen voi tuoda tarpeen työskennellä klo 19 jälkeen tai viikonloppuisin, josta sovitaan erikseen oman esihenkilön kanssa. Pidempiaikainen iltaan ja viikonloppuun tarvittava työskentely on perusteltua hankkia palveluntuottajalta.
- Lastensuojelun avo- ja jälkihuollon palveluiden puitesopimus on voimassa 31.12.2024 asti. Palvelut hankitaan puitesopimuksesta.
- Avo- ja jälkihuollon palveluiden kilpailutus avataan syksyllä 2024, uusi puitesopimus tulee voimaan 1.1.2025

Suorahankinta

- keskustele lastensuojelun päällikön kanssa
- Yli 20.000 € asiakaskohtaisesta suorahankinnasta tulee tehdä hankintapäätös.

Lastensuojelun omat palvelut ja ostopalvelut

Kodin ulkopuolisen hoidon palvelut

- Sijaishuollon asiakasohjausryhmä LASSO, 1 x viikko, tiistai klo 13.00–15.30.
- Ensisijaisesti käytetään perhehoitoa ja omia sijaishuollon yksiköitä.
- Sijaishuollon puitesopimus on voimassa 1.1.2023-31.12.2026
- Kiireelliset tilanteet: yhteys LASSO:n jäseniin ja keskustelu esihenkilön kanssa
- Maksusitoumus ja asiakaskohtainen sopimus: asiakassihteri ASO-lapun pohjalta.

Suorahankinta

- Keskustele lastensuojelun päällikön kanssa
- Yli 20.000 € asiakaskohtaisesta suorahankinnasta tulee tehdä hankintapäätös.
- Toistaiseksi voimassa olevissa hankinnoissa hankinnan arvo lasketaan 4 v. arvon mukaan.
- Määräaikaisissa hankinnoissa hankinnan arvo lasketaan määräajan mukaan.
- Maksusitoumus, asiakaskohtainen sopimus ja hankintapäätös: asiakassihteri ASO-lapun pohjalta

Tehostettu perhetyö LSL 36§

Palvelukuvaus (linkki palvelukatalogiin)	Kriteerit palveluun pääsemiseksi	Ei esimerkit
<p>Tehostettu perhetyö on lastensuojelun asiakkaana olevalle lapselle ja hänen perheelleen myönnettävä määräaikainen, kotiin vietävä lastensuojelun avohuollon palvelu, vanhemmuuteen, kasvatukseen ja asiakaslapsen tukemiseen ongelma- ja kriisitilanteissa. Työskentely on muutokseen tähtäävää, ratkaisu- ja voimavarakeskeistä työskentelyä tilanteissa, jossa perhe tarvitsee erityistä tukea ja ohjausta hyvinvointinsa ja keskinäisen vuorovaikutuksensa parantamiseksi sekä lapsen tai nuoren kehityksen turvaamiseksi. Työtä tehdään työparityöskentelynä.</p> <p>Tehostetun perhetyön tavoitteena on vahvistaa vanhempien voimavaroja huolehtia lapsen tarpeista, turvallisuudesta, kasvusta ja hyvinvoinnista, sekä tukea perheen sisäisissä vuorovaikutushaasteissa</p> <p>Intensiteetti: Oma: 1-4 x vko, turvaamistilanteissa viikonloppuisin. Ostopalvelu: 6-8 h/vko, max. 32 h/kk. Turvaamistilanteissa viikonloppuisin</p> <p>Päätökset: Oma perhetyö: päätökset 3-6kk välein Ostopalvelu: päätökset 3 kk välein</p> <p>Kesto: max 12 kk</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Lapsen ikä: 0-17v. ➤ Lastensuojelun asiakkuus ➤ Huoltajat ja yli 12 v. lapsi suostuvat vastaanottamaan palvelua ➤ Myönteisen muutoksen tarve, esimerkiksi perheen arjessa, vuorovaikutuksessa tai/ja vanhemmuudessa.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Lapsi, joka tarvitsee perhetyön apua vain saattamiseen tai jatkuvaa saattoapua päivähoitoon, kouluun, erikoissairaanhoidon tai muihin palveluihin. ➤ Kun perhe tarvitsee vain uniohjausta, lastenhoitoa, kodinhoitoa, sosiaaliohjausta tai nepsyvalmennusta. ➤ Kun lapsella on tukihenkilön tarve. ➤ Lapsi on sijoitettu pitkäaikaisesti.

Asiakasohjauksen kulku, tilaus ja päätös

Ensisijaisesti käytetään omia palveluja ja harkitaan mahdollisuutta odottaa oman palvelun saamista, ennen kuin ostetaan yksityisiltä palveluntuottajilta. Sosiaalityöntekijä tekee tilauksen perhetyön esihenkilölle. Mikäli oma perhetyö ei pysty vastaamaan tarpeeseen sovitaan ostopalveluista oman esihenkilön kanssa. Ostopalveluissa tieto sihteerille, joka tekee maksusitoumuksen. Palvelun alkaessa tulee päivittää asiakassuunnitelma, sekä tehdä päätös palvelusta. Päätös tehdään 3 kk kerrallaan jolloin arvioidaan työskentelyn jatkoa.

Intensiiviperhetyö LSL 36§

Palvelukuvaus	Kriteerit palveluun pääsemiseksi	Ei esimerkit
<p>Intensiiviperhetyö on lastensuojelun asiakkaana olevalle lapselle ja hänen perheelleen myönnettävä määräaikainen, kotiin vietävä lastensuojelun avohuollon palvelu.</p> <p>Intensiiviperhetyön tavoitteena on vähentää lasten sijoittamista kodin ulkopuolelle. Intensiiviperhetyö tulee vaihtoehdoksi kiireelliselle sijoitukselle kiireellisen sijoituksen tilanteessa tai kun tilanne uhkaa kriisiytyä. Yleisimpiä taustasyitä perheen tilanteen kriisiytymiseen ovat: lapsen haastava käytös, perheen vuorovaikutusongelmat, lapsen psyykinen vointi tai siihen liittyvät haasteet, vanhemman jaksaminen, uupumus tai väsymys, vanhemmuuden taidot, vanhempien keinottomuus ja vanhempien kasvatukseen tai huoli näistä, koulunkäymättömyys tai koulunkäynnin haasteet, lapsen päihteidenkäyttö, lapsen luvaton kuljeskelu, luvattomat (yö)poissaolot ja karkailu.</p> <p>Tapaamisia on 3-5 kertaa viikossa, sekä päivittäinen puhelinkontakti. Tapaamiset ovat perheen kotona tai muussa yhteisesti sovitussa paikassa eri kokonpanoilla riippuen perheen tarpeista ja yhdessä sovituista tavoitteista. Työtä tehdään työparityöskentelynä.</p> <p>Intensiteetti: 3-5 krt/vko Kesto: max. 2 kk</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Lapsen ikä: 0-17 v. ➤ Lastensuojelun asiakkuus ➤ Kiireellisen sijoituksen arvioimisen tarve ➤ Lapsen huoltajat ja yli 12 v. lapsi suostuvat vastaanottamaan palvelun	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kotiutustyöskentely sijoituksesta ➤ Vanhemman akuutti vakava päihde- / mielenterveysongelma, jolloin lapsen kodin olosuhteet vakavasti vaarantavat lapsen kasvun ja kehityksen. ➤ Perheestä kukaan ei sitoudu
Asiakasohjaus, tilaus ja päätös		
<p>Akuutissa tilanteessa sosiaalityöntekijä soittaa intensiiviperhetyön ohjaajalle ja selvittää onko palvelussa tilaa ja lähettää tarvittavat tiedot salatulla sähköpostilla / ProcoOmnin hakemuksella perheohjaajille ja perhetyön esihenkilölle. Ei-akuutissa tilanteessa sosiaalityöntekijä lähettää tarvittavat tiedot salatulla sähköpostilla / ProcoOmni hakemuksella perheohjaajille ja perhetyön esihenkilölle. Palvelun alkaessa sosiaalityöntekijä tekee päätöksen lapselle tehostetusta perhetyöstä, sekä päivittää asiakassuunnitelman.</p>		

Avoperhekuntoutus LsL 36§

Palvelukuvaus (linkki palvelukatalogiin)

Avoperhekuntoutus on suunnitelmallista perheen kotona, Keusoten tiloissa tai lapsen toimintaympäristössä tapahtuvaa määräaikaista lastensuojelun työskentelyä.

Avoperhekuntoutuksella pyritään vahvistamaan lapsen ja vanhemman välistä vuorovaikutusta, tukemaan riittävän vanhemmuuden edellytyksiä sekä perheen arjessa selviytymistä. Työskentely on aina tavoitteellista ja suunnitelmallista sekä edellyttää perheterapeuttista työskentelyotetta. Avoperhekuntoutus on kuntouttavaa auttamis-, arviointi- ja muutostyötä.

Perhekuntoutusta tarjotaan silloin, kun perheessä on vakavia puutteita vanhempien kyvyssä vastata lasten tarpeisiin. Vanhemmuuteen liittyvien puutteiden tai lapsen haasteellisen käytöksen taustalla on ilmeisiä vuorovaikutusongelmia. Perheessä voi olla myös muita ongelmia, kuten masennusta tai muita mielenterveysongelmia, päihteiden käyttöä tai parisuhde- ja perhekriisejä.

Intensiteetti:

Oma: 1-2 krt /vko

Ostopalvelu: 6-8 h/vko, max. 32 h/kk.

Kesto: määräaikainen 6 kk – 1 v.

Kriteerit palveluun pääsemiseksi

- Lastensuojelun asiakkuus
- Lapsen ikä: 0-17 v.
- Erityistilanteessa jo raskaana oleva vanhempi (muiden lasten lastensuojeluasiakkuus)
- Vanhemman mielenterveyden tai päihdekuntoutuksen tulee olla sillä tasolla, että hän kykenee osallistumaan aktiivisesti työskentelyyn osana lasten yksilöllistä kuntoutusta

Ei esimerkit

- Vanhemman akuuttia hoitoa vaativa mielenterveys- tai päihdehäiriö.

Asiakasohjaus, tilaus ja päätös

Ensisijaisesti käytetään omia palveluja ja harkitaan mahdollisuutta odottaa oman palvelun saamista, ennen kuin ostetaan yksityisiltä palveluntuottajilta. Sosiaalityöntekijä tekee tilauksen avoperhekuntoutuksen esihenkilölle. Mikäli oma avoperhekuntoutus ei pysty vastaamaan tarpeeseen sovitaan ostopalveluista oman esihenkilön kanssa. Ostopalveluissa tieto sihteerille, joka tekee maksusitoumuksen. Palvelun alkaessa tulee päivittää asiakassuunnitelma, sekä tehdä päätös palvelusta. Päätös tehdään 3 kk kerrallaan jolloin arvioidaan työskentelyn jatkoa.

Valvotut- ja tuetut tapaamiset lastensuojelun asiakkaille SHL 27§

Palvelukuvaus	Kriteerit palveluun pääsemiseksi	Ei esimerkit
<p>Toiminnan tarkoituksena on mahdollistaa lapsen ja vanhemman turvallinen tapaaminen, silloin kun se ei muuten ole mahdollista. Tavoitteena on tukea lapsen ja tapaajavanhemman suhdetta turvallisesti, erityisesti lapsen näkökulmasta.</p> <p>Tapaamispaikan palveluihin kuuluvat tuetut ja valvotut tapaamiset sekä valvottu vaihto. Tuetuissa tapaamisissa valvoja on käytettävissä tapaamisen ajan tapaamisen sujumiseksi. Valvotuissa tapaamisissa valvoja on tapaamisen ajan näkö- ja kuuloyhteydessä lapseen ja vanhempaan. Valvotuissa vaihdoissa valvoja huolehtii, että lapsi siirtyy sopimuksen tai päätöksen mukaisesti vanhemmalta toiselle.</p> <p>Tapaamispaikkatoiminta on ammatillisesti ohjattua palvelua lapsen kannalta turvallisen tapaamisen mahdollistamiseksi omien vanhempiensa kanssa.</p> <p>Keskeisenä tavoitteena on huomioida lapsen etu tapaamisten toteuttamisessa sekä tukea lapsen ja tapaajavanhemman suhdetta. Palveluun tullaan sijaishuollon sosiaalityöntekijän päätöksellä.</p> <p>Valvotuista ja tuetuista tapaamisista on aina tehtävä yhteydenpidon rajoituspäätös.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Lapsen tulee olla kiireellisesti sijoitettu (LsL 38 §) tai huostaanotettu (LsL 40§) ➤ Yhteydenpidon rajoitus tulee olla lapsen edun mukainen ratkaisu	<p>Avohuollon asiakkaana oleva lapsi ilman lastenvalvojan vahvistamaa sopimusta tai tuomioistuimen päätös.</p>

Asiakasohjaus, tilaus ja päätös

Sosiaalityöntekijä on yhteydessä tapaamispaikka Neppariin ja selvittää onko Nepparin mahdollista toteuttaa valvottua- tai tuettua tapaamista. Mikäli Neppari ei pysty vastaamaan tarpeeseen, selvitetään yksityiset palveluntuottajat. Valvotuista- ja tuetuista tapaamisista tehdään päätös ja yhteydenpidon rajoittamispäätös.

Perhesosiaalityön tukitoimien palvelukriteerien sisältö

- Tukiperhe
- Ammatillinen tukiperhe
- Tukihenkilö
- Ammatillinen tukihenkilö
- Tukiloma
- Perhetyö
- Lapsiperheiden kotipalvelu
- Ryhmämuotoinen perheohjaus

Hyvinvointia yhdessä

Perhesosiaalityön omat palvelut ja ostopalvelut

- Ensisijaisesti käytetään omia palveluja ja harkitaan mahdollisuutta odottaa oman palvelun saamista, ennen kuin palvelua ryhdytään hankkimaan ostopalveluna. Omassa lapsiperheiden kotipalvelussa ja ammatillisen tukihenkilötyön osalta työskennellään liukuvassa työajassa arkisin klo 8–20, joten tilaukset omaan palveluun pyritään kohdentamaan ko. ajalle.
- Mikäli lapsiperheiden kotipalvelua joudutaan ostamaan, ostetaan sitä myöntämisperusteisiin nojautuen ja asiakkaan tarpeiden mukaan arkisin klo 7–22 ja vain erityisen tarpeen vaatiessa kotipalvelua tarjotaan viikonloppuisin.
- Lastensuojelun avo- ja jälkihuollon palveluiden puitesopimus on voimassa 31.12.2024 asti. Palvelut hankitaan puitesopimuksesta. Sitä sovelletaan myös perhesosiaalityön ostoihin, kunnes Sosiaalihuoltolain mukaisen kilpailutuksen puitesopimukset on laadittu. Sosiaalihuoltolain mukaisessa kilpailutuksessa ei kilpailuteta ammatillista tukihenkilöpalvelua, vaan se tulee kilpailutetuksi lastensuojelun avo- ja jälkihuoltopalvelujen kilpailutuksen yhteydessä, jolloin noudatetaan siinä päätettyä etusijajärjestystä.
- Perhetyön ja ammatillisen tukihenkilötyön ostojen osalta keskustelu perhesosiaalityön esihenkilön kanssa palvelun intensiteetistä, palveluntuottajasta ja kestosta. Pääsääntöisesti palvelua ostetaan arkisin klo 8-18 välillä.
- Mikäli on tarve lapsi- ja perhekohtaisesti poiketa esitetyistä palvelun määristä ja kestosta, tulee konsultoida esihenkilöä. Muiden tukitoimien osalta keskustellaan esihenkilön kanssa niiden tarpeesta, intensiteetistä ja palveluntuottajasta.

Tukiperhe SHL 28§, LsL 36 §

Palvelukuvaus	Kriteerit palveluun pääsemiseksi	Ei esimerkit
<p>Tukiperhepalvelun tavoitteena on tarjota lapselle luotettavia ja turvallisia ihmissuhteita, jotka tukevat lapsen kasvua ja kehitystä ja samalla tukea vanhemman jaksamista. Lapsi viettää vapaa-aikaansa tukiperheessä säännöllisesti ennalta sovittuina ajankohtina, yleensä yhden viikonlopun kuukaudessa. Tukiperhepalvelu on suunnitelmallista, tavoitteellista ja määräaikaista palvelua. Palveluntarve ja tukisuhteen jatkuminen arvioidaan vähintään kerran vuodessa.</p> <p>Intensiteetti: pääsääntöisesti 1 viikonloppu/ kk ja lisäpäivät loma-aikana</p> <p>Kesto: päätös enintään 12kk kerrallaan</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Perhesosiaalityön asiakkuus ➤ Pääsääntöisesti 3-12 vuotiaille lapsille, jonka huoltaja on tosiasiallisesti yksin vastuussa perheen arjesta ja voimavarat eivät riitä lapsen hoitoon ja huoltoon ➤ Lapsen läheisverkosto on kartoitettu ➤ Tukiperhe toiminnalla tuetaan lapsen suotuisaa kasvua ja kehitystä	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lapsella on kaksi vanhempaa tai muita läheisiä aikuisia, jotka voivat säännöllisesti ottaa lapsen luokseen yön yli keskimäärin noin kerran kuukaudessa 2. Lapsi tai lapsen perhe aiheuttaa turvallisuusuhkaa tukiperheelle 3. Erityistarpeisen lapsen vanhemmalla on oikeus omaishoidon tukeen ja omaishoitajan Vapaapäiviin 4. Jos lapsen verkostosta löytyy tukiperheen kaltaisesti toimiva perhe
Asiakasohjaus, tilaus ja päätös		
Hakemus ProcoOmniin. Päätös tehdään perhesosiaalityössä tai lastensuojelussa, tämän jälkeen sopimus Pihlajassa		

Ammatillinen tukiperhe SHL 28§, LsL 36 §

Palvelukuvaus	Kriteerit palveluun pääsemiseksi	Ei esimerkit
<p>Ammatillisen tukiperhepalvelun tavoitteena on tarjota lapselle luotettavia ja turvallisia ihmissuhteita, jotka tukevat lapsen kasvua ja kehitystä ja samalla tukea vanhemman jaksamista. Ammatillisessa tukiperhetoiminnassa vähintään yhdellä vanhemmalla on sosiaali-, terveys- tai kasvatustalon ammatillinen koulutus sekä paljon kokemusta erityistä tukea tarvitsevien lasten kanssa toimimisesta. Lapsi viettää vapaa-aikaansa tukiperheessä säännöllisesti ennalta sovittuina ajankohtina, yleensä yhden viikonlopun kuukaudessa. Tukiperhepalvelu on suunnitelmallista, tavoitteellista ja määräaikaista palvelua. Palveluntarve ja tukisuhteen jatkuminen arvioidaan vähintään kerran vuodessa.</p> <p>Intensiteetti: pääsääntöisesti 1 viikonloppu/ kk ja lisäpäivät loma-aikana</p> <p>Kesto: päätös enintään 12kk kerrallaan</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Perhesosiaalityön asiakkuus ➤ Pääsääntöisesti 3-12 vuotiaalle lapsille, jonka huoltaja on tosiasiallisesti yksin vastuussa perheen arjesta ja voimavarat eivät riitä lapsen hoitoon ja huoltoon ➤ Lapsen läheisverkosto on kartoitettu ➤ Tukiperhe toiminnalla tuetaan lapsen suotuisaa kasvua ja kehitystä ➤ Lapsen erityispiirteiden takia lapsi ei pärjää ei-ammattillisessa tukiperheessä	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lapsella on kaksi vanhempaa tai muita läheisiä aikuisia, jotka voivat säännöllisesti ottaa lapsen luokseen yön yli keskimäärin noin kerran kuukaudessa 2. Lapsi tai lapsen perhe aiheuttaa turvallisuusuhkaa tukiperheelle 3. Erityistarpeisen lapsen vanhemmalla on oikeus omaishoidon tukeen ja omaishoitajan Vapaapäiviin 4. Jos lapsen verkostosta löytyy tukiperheen kaltaisesti toimiva perhe
Asiakasohjaus, tilaus ja päätös		
Hakemus ProcoOmniin. Päätös tehdään perhesosiaalityössä tai lastensuojelussa, päätökselle tehdään maksusitoumus		

Tukihenkilö SHL 28§, LsL 36 §

Palvelukuvaus	Kriteerit palveluun pääsemiseksi	Ei esimerkit
<p>Tukihenkilötoiminta tarjoaa turvallisen aikuisen tukea lapsille, jotka haluavat oman tukihenkilön. Tukihenkilötoiminta palvelee parhaiten 10-vuotta täyttäneitä lapsia ja nuoria. Tukihenkilöt ovat haastateltuja ja koulutettuja vapaaehtoisia, joiden toivotaan voivan sitoutua lapseen ja nuoreen pitkäaikaisesti. Tukihenkilön kanssa lapsi voi tehdä turvallisen aikuisen seurassa mukavia, hänen omia vahvuuksia tukevia asioita oman kodin ulkopuolella. Tukisuhde voi olla lapselle tärkeä muilta kuormittavilta asioilta ja riskeiltä suojaava tekijä.</p> <p>Intensiteetti: 1–2 krt/vko, max.16h/kk</p> <p>Kesto: päätös korkeintaan 12kk kerrallaan</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Perhesosiaalityön asiakkuus ➤ Tavoitteellista työskentelyä lapsen ja nuoren tarpeet huomioon ottaen	<ol style="list-style-type: none"> 1. Perheessä on akuutti kriisi 2. Tukisuhteen aloittaminen ei ehkä ole oikea-aikaista lapselle, kun lapsen perheessä on samanaikaisesti alkamassa toinen palvelu, joka edellyttää lapselta tutustumista uuteen aikuiseen. Useamman palvelun alkaminen samaan aikaan voi olla hämmentävää lapselle 3. Vanhemman käyttäytyminen, jonka vapaaehtoinen voi kokea uhkaavaksi 4. Lapsen rajaton käyttäytyminen
Asiakasohjaus, tilaus ja päätös		
Hakemus ProcoOmniin. Päätös tehdään perhesosiaalityössä tai lastensuojelussa, sen jälkeen sopimus Pihlajassa		

Ammatillinen tukihenkilö SHL 28§, LsL 36 §

Palvelukuvaus	Kriteerit palveluun pääsemiseksi	Ei esimerkit
<p>Ammatillisella tukihenkilöllä tarkoitetaan määräaikaista, kuntouttavaa, suunnitelmallista ja tavoitteellista ammatillista yksilöohjausta. Tavoitteena on mm. tukea nuoren toimintakykyä, arjen taitojen vahvistamista ja osallisuuden edistämistä. Ammatillisen tukihenkilötyön tavoitteena ei ole toimia korvaavana ihmissuhteena nuorelle.</p> <p>Intensiteetti: 1–2 krt/vko, pääsääntöisesti max.16 h/kk</p> <p>Kesto: 3kk kerrallaan, pääsääntöisesti max. 9kk</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Perhesosiaalityön asiakkuus ➤ Lapsella itsellään halu ja motivaatio muutokseen ja yksilökohtaiseen työskentelyyn ja myös vanhemmat hyväksyvät tämän ➤ Työskentelyllä on selkeät tavoitteet, joilla pyritään positiiviseen muutokseen lapsen elämässä ja arjessa sekä tarjoamaan ammatillista ohjausta ja tukea nuoruusiän haasteisiin ➤ Tavoitteiden toteutumista seurataan työskentelyn aikana ➤ Nuoren itsenäistymisen tukeminen	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lapsen ikä: alle 12-vuotias (lapsi on liian nuori ottamaan vastuuta omasta muutoksestaan) 2. Lapsen kodin olosuhteissa on puutteita ja huoltajat eivät halua tukea tai työskentelyä kodin olosuhteiden korjaamiseksi Tällöin perhetyö vastaa vaikuttavimmin tuen tarpeisiin 3. Lapsen perheessä alkaa samanaikaisesti muu tavoitteellinen palvelu, esim. perhetyö 5. Lapsi tarvitsee vain aikuisen säännöllistä seuraa mukavan tekemisen parissa. Tällöin vapaaehtoinen tukihenkilö on soveltuvampi palvelu 6. Lapsella on jo vapaaehtoinen tukihenkilö tai sellaista haetaan 7. Vammaispalveluiden piirissä oleville kehitysvammaisille tai vammaisille asiakkaille on tarjolla omaa tukihenkilötoimintaa
Asiakasohjaus, tilaus ja päätös		
Hakemus tehdään ProcoOmnissa, päätös tehdään perhesosiaalityössä, oma- tai ostopalvelu, asiakassihteri tekee maksusitoumuksen.		

Tukiloma SHL 28§, LsL 36 §

Palvelukuvaus	Kriteerit palveluun pääsemiseksi	Ei esimerkit
<p>Lapsiperheiden jaksamista ja selviytymistä kuormittavista tilanteista voidaan tukea lyhytkestoisten lapselle tarjottavien tukilomien avulla. Tukiloma voi olla yhdestä muutamaan päivään kestävä jakso, jolloin lapsi on hoidossa ammatillisessa tukiperheessä tai ammatillisessa perhekodissa (https://thl.fi/julkaisut/kasikirjat/lastensuojelun-kasikirja/tyoprosessi/sijaishuolto/sijaishuollon-muodot/amatilliset-perhekodit).</p> <p>Tukiloma auttaa lasta ja perhettä jaksamaan, kun perheessä on uupumusta ja arki lapsen kanssa on haasteellista. Lapsella voi olla käyttäytymishäiriöitä, psyykkisiä sairauksia tai lapsi on muutoin haastava hoidettava. Perhe tarvitsee tukea ja ohjausta lapsen hoitoon ja kasvatukseen. Tukijaksoja tarvitaan yleensä silloin, kun lapsi ei saa oman käyttäytymisensä tai vaikeahoitoisuutensa vuoksi tukiperhettä</p> <p>Intensiteetti: 1 viikonloppu/kk ja lisäpäivät loma-aikana</p> <p>Kesto: 3kk</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Perhesosiaalityön asiakkuus ➤ Eryistä tukea tarvitsevat nuoret ➤ Huoltaja on tosiasiallisesti yksin vastuussa perheen arjesta ja voimavarat eivät riitä nuoren hoitoon ja huoltoon ➤ Nuoren läheisverkosto kartoitus on tehty ➤ Nuoren oireilu edellyttää ammatillista tukea ja tukiviikonloppuja, mikä tukee nuoren kasvua ja kehitystä ikätaso huomioon ottaen	<ol style="list-style-type: none"> 1. Muita tarvittavia ja lapsen edun mukaisia palveluja korvaava 2. Päällekkäin tukiperheen kanssa 3. Omaishoitajan tai perhehoitajan vapaapäivien toteutuksen mahdollistaminen 4. Lapsella on vakava käytöshäiriö, aggressiivisuus tai itsetuhoisuus 5. Lapsen omaehtoisuus ja/tai toiminnanohjauksen vaikeudet (aikuisen sanallinen ohjaus ei riitä) 6. Vanhempi ei ole turvallinen yhteistyökumppani
Asiakasohjaus, tilaus ja päätös		
Hakemus ProcoOmnissa, päätös tehdään perhesosiaalityössä, ostopalvelu, asiakassihteri tekee maksusitoumuksen		

Perhetyö SHL 13 § ja 18§

Palvelukuvaus	Kriteerit palveluun pääsemiseksi	Ei esimerkit
<p>Perhetyön tavoitteena on perheen arjen sujuvuuden, voimavarojen, toimijuuden, osallisuuden ja vahvuuksien vahvistaminen. Perheessä voi esimerkiksi olla lapsen kasvuun ja kehitykseen tai terveydentilaan liittyviä haasteita ja/ tai perheenjäsenten vuorovaikutukseen tai vanhempien kasvatuskäytäntöihin liittyviä ristiriitoja. Perheelle nimetään pääsääntöisesti yksi perheohjaaja työntekijäksi</p> <p>Intensiteetti: 1–2 krt/vko, 2-4 h /vko pääsääntöisesti max. 16 h/kk</p> <p>Kesto: 3kk kerrallaan, arvioitava</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Perhesosiaalityön asiakkuus ➤ Tavoitteellista työskentelyä ➤ Lapsen ja perheen suostumus ➤ Vähintään toinen huoltajista on sitoutunut työskentelyyn ➤ Myönteisen muutoksen tarve on perheen arjessa, vanhemmuudessa tai vuorovaikutuksessa ➤ Tukee lapsen kehitystä ikätaso huomioon ottaen	<p>1. Lapsi, joka tarvitsee perhetyön apua vain saattamiseen tai jatkuvaa saattoapua päivähoidon, kouluun, erikoissairaanhoidon tai muihin palveluihin</p> <p>2. Kun perhe tarvitsee vain uniohjausta, lastenhoitoa, kodinhoitoa, sosiaaliohjausta tai nepsy-valmennusta</p>
Asiakasohjaus, tilaus ja päätös		
Hakemus ProcoOmnissa, päätös tehdään perhesosiaalityössä, oma- tai ostopalvelu, asiakassihteri tekee maksusitoumuksen		

Lapsiperheiden kotipalvelu SHL 18a§

Palvelukuvaus	Kriteerit palveluun pääsemiseksi	Ei esimerkit
<p>Lapsiperheiden kotipalvelu on ennaltaehkäisevää ja tilapäistä palvelua, kun vanhempien toimintakyky on alentunut. Lapsiperheiden kotipalvelu on sosiaalihuoltolain 18 a §:n mukaista palvelua lapsiperheille. Lapsiperheiden kotipalvelun tehtävänä on tukea perheen henkilökohtaiseen hoivaan ja huolenpitoon, asumiseen, lastenhoitoon ja kasvatukseen sekä muuhun tavanomaiseen elämään kuuluvien tehtävien ja toimintojen suorittamista tai niissä avustamista.</p> <p>Sosiaalihuoltolain 18 a §:n 1 momentin mukaan kotipalvelulla tarkoitetaan perheen arjen toimintakykyä turvaavaa ja vahvistavaa palvelua, johon sisältyy perheen yksilöllisen tarpeen mukaan hoitoa ja huolenpitoa, lapsen hoidon ja kasvatuksen tukemista, aterioiden valmistamiseen, vaatteiden huoltamiseen ja kodin siisteydestä huolehtimiseen liittyviä tehtäviä sekä muita jokapäiväiseen elämään kuuluvien tehtävien ja toimintojen suorittamista tai niissä avustamista.</p> <p>Intensiteetti: pääsääntöisesti 1-3krt/vko, 2–6 h/vko</p> <p>Kesto: 2kk kerrallaan, jatkopäätös määräaikainen, kyse tällöin säännöllisestä kotipalvelusta</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ennen synnytystä tai synnytyksen jälkeinen tuen tarve tai vauvan hoitoon liittyvä erityinen palvelutarve ➤ Monikkoperheeseen liittyvä avun tarve ➤ Vanhemman tai lapsen sairastumisesta johtuva lyhytaikainen avuntarve ➤ perheen kriisitilanne ➤ vanhemman tilapäinen väsymys tai uupumus ➤ asiointikäyntien ajalle lapsiperheiden kotipalvelua myönnetään vain erityisen harkinnan kautta, muu erityinen tarve <p>(Kriteerit hyväksytyt aluevaltuustossa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> •Ainoastaan siivouksen tarpeeseen, kodinhoidon tehtävät tehdään yhdessä perheen kanssa •Lasten kuljetuksen tarpeeseen •Äkillisesti sairastuneen lapsen hoitoon •Pitkäkestoiseen päivittäiseen lastenhoitoon •Henkilökohtaisen avustajan tarpeeseen •Vanhempien työssäkäynnin, kotona tehtävän etätyön, opiskelun, harrastustoiminnan aikaiseksi päivähoidoksi, koululaisten aamu- tai iltapäivähoidoksi tai pääsääntöisesti vanhempien yhteisen ajan vuoksi •Lapsen lääkityksen tarpeeseen •Lapsiperheiden kotipalvelua ei ilman erityistä syytä järjestetä yöaikaan ja tällöinkin ainoastaan lain kohdan 13 §:n lapsen hoidon osalta lapsen hoitoon ja huolenpitoon liittyvissä erityisissä tilanteissa

Asiakasohjaus, tilaus ja päätös

Hakemus tehdään ProcoOmniin, lapsiperheiden kotipalvelun asiakasohjaaja tekee palvelupäätöksen. Oma- tai ostopalvelu, asiakasohjaaja tekee maksusitoumuksen ostopalveluihin, asiakasmaksu peritään lainsäädännön ja Keusoten lapsiperheiden kotipalvelun myöntämisen perusteet asiakirjan mukaisesti.

Ryhmämuotoinen perheohjaus SHL 18§, LsL 36 §

Palvelukuvaus	Kriteerit palveluun pääsemiseksi	Ei esimerkit
<p>Ryhmämuotoista perheohjausta tarjotaan sekä sosiaalihuoltolain (1301/2014) 18 §:n mukaisena että lastensuojelulain (417/2007) 36 §:n mukaisena palveluna. Ryhmämuotoinen perheohjaus on tarkoitettu lapsiperheille, joissa on alle kouluikäiset lapset, ja joissa tarvitaan intensiivistä tukea arjenhallintaan ja vanhemmuuteen liittyvissä haasteissa. Ryhmämuotoisella perheohjauksella pyritään vahvistamaan lapsen ja vanhemman välistä vuorovaikutusta, tukemaan riittävän vanhemmuuden edellytyksiä sekä perheen arjessa selviytymistä. Työskentely on aina tavoitteellista ja suunnitelmallista sekä edellyttää terapeutista työskentelyotetta. Työskentely tapahtuu ryhmämuotoisen perheohjauksen, Suopursun, tiloissa enintään kolmena päivänä viikossa, sekä perheen kotona. Orientoiva työskentely voidaan aloittaa tarvittaessa jo raskauden aikana (esim. masutyö), jos perheen ennakoidaan hyötyvän ryhmämuotoisesta perheohjauksesta välittömästi lapsen syntymän jälkeen.</p> <p>Intensiteetti: Ryhmäpäivät ovat ti -ke-to klo 9–15 / kolme viikkoa, minkä jälkeen on ns. kotiviikko, jolloin muutostyötä tehdään asiakkaiden kodeissa kotikäynneillä. Ryhmäviikkojen aikana voidaan tarvittaessa käydä kotikäynneillä ma ja pe. Ryhmä voi enintään olla viisi perhettä yhtä aikaa työskentelyssä. Kyseessä on suljettu ryhmä, johon voi tulla vain perhesosiaalityön työntekijän tai lastensuojelun sosiaalityöntekijän päätöksellä</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Perhesosiaalityön asiakkuus ➤ Tavoitteellista työskentelyä ➤ Perheen suostumus, vähintään toinen huoltajista sitoutunut työskentelyyn ➤ Myönteisen muutoksen tarve on perheen arjessa, vanhemmuudessa tai vuorovaikutuksessa ➤ Tukee lapsen ja kehitystä ikätaso huomioon ottaen ➤ Myönnetään alueella asuville lapsiperheille kasvatustehtävän tukemiseksi silloin, kun kyseessä on erityistä tukea tarvitseva tai suojelun tarpeessa oleva lapsi	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vanhemman akuuttia hoitoa vaativa mielenterveys- tai päihdehäiriö 2. Lapsen väkivaltainen käyttäytyminen, joka ei ole hallittavissa sanallilla ohjauksella
Asiakasohjaus, tilaus ja päätös		
Yhteydenotto Keusoten omaan yksikköön Suopursuun. Oma palvelu.		